समन्ताद्योजनं सार्द्धं तीरेष्वपि दुरासदं । विषानलेन घोरेण ज्वालाप्रज्वलितोदकं ।
व्रजस्योत्तरतस्तस्य क्रोशमात्रे निरामये । तं दृष्ट्वा चिन्तयामास कृष्णो वै विपुलं ह्रदं ।
अगाधं द्योतमानञ्च कस्येदं सुमहद्ह्रदं । अस्मिन् स कालियो नाम नीलाञ्जनचयोपमः । २६४०
उरगाधिपतिः साक्षाद्ह्रदे वसति दारुणः । उत्सृज्य सागरे वासं यो मया विदितः पुरा ।
भयात् पतगराजस्य सुपर्णस्योरगाशिनः । तेनेयं दूषिता सर्व्वा यमुना सागरङ्गमा ।
भयादस्योरगपतेर्नायं देशो निषेव्यते । तदिदं दारुणाकारमरण्यं रूढशाद्वलं ।
सावरोहद्रुमं घोरं कीर्णं नानालताद्रुमैः । रक्षितं सर्पराजस्य सर्व्वैर्व्वनचारिभिः ।
वनं निर्व्विषयाकारं विषान्नमिव दुस्पृशं । तैराप्तकारिभिर्नित्यं सर्व्वतः परिरक्षितं । २६४५
शैवालमलिनैश्चापि वृक्षैः क्षुपलताकुलैः । कर्त्तव्यमार्गौ भ्राजेते ह्रदस्यास्य तटावुभौ ।
तदस्य सर्पराजस्य कर्त्तव्यो निग्रहो मया । यथेयं सरिदम्भोदा भवेच्छ्रेयजलाशया ।
व्रजोपभोग्या च शुभा नागे वै दमिते मया । सर्व्वत्र सुखसञ्चारा सर्व्वतीर्थसुखाश्रया ।
एतदर्थञ्च वासो मे व्रजेऽस्मिन् गोपजन्म च । अमीषामुत्पथस्थानां निग्रहार्थं दुरात्मनां ।
एतं कदम्बमारुह्य तदेष शिशुलीलया । विनिपत्य ह्रदे घोरे दमयिष्यामि कालियं । २६५०
एवं कृते बाहुवीर्य्यं लोके ख्यातिङ्गमिष्यति ।
इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे विष्णुपर्व्वणि शिशुचर्य्यायां कालियह्रददर्शने अष्टषष्टोऽध्यायः ॥ ६८ ॥
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ सोऽपसृत्य नदीतीरं बद्ध्वा परिकरं दृढं । आरोहच्चपलः कृष्णः कदम्बशिखरं मुदा ।
कृष्णः कदम्बशिखराल्लम्बमालोऽम्बुदाकृतिः । ह्रदमध्येऽकरोच्छब्दं निपतन्नम्बुजेक्षणः ।
स कृष्णेनाभिपतता क्षोभितो यमुनाह्रदः । सम्प्राविच्यत वेगेन भिद्यमान इवाम्बुदः ।
तेन शब्देन संक्षुब्धं तत्सर्पभवनं महत् । उदतिष्ठज्जलात् सर्पो रोषपर्य्याकुलेक्षणः । २६५५
स चोरगपतिः क्रुद्धो मेघराशिसमप्रभः । ततो रक्तान्तनयनः कालियः समदृश्यत ।
पञ्चास्यः पावकोच्छ्वासश्चलज्जिह्वोऽनलाननः । पृथुभिः पञ्चभिर्घोरैः शिरोभिः परिवारितः ।
पूरयित्वा ह्रदं सर्व्वं भोगेनानलवर्च्चसा । स्फुरन्निव स रोषेण ज्वलन्निव च तेजसा ।
क्रोधेन तज्जलं तस्य सर्व्वं शृतमिवाभवत् । प्रतिस्रोतश्च भीतेव जगाम यमुना नदी ।
तस्य क्रोधाग्निपूर्णेभ्यो वक्त्रेभ्योऽभूच्च मारुतः । दृष्ट्वा कृष्णं ह्रदगतं क्रीडन्तं शिशुलीलया । २६६०
सधूमाः पन्नगेन्द्रस्य मुखान्निश्चेरुरर्च्चिषः । सृजता तेन रोषाग्निं समीपे तीरजा द्रुमाः ।
क्षणेन भस्मसाच्चीता युगान्तप्रतिमेन वै । तस्य पुत्राश्च दाराश्च भृत्याश्चान्ये महोरगाः ।
वमन्तः पावकं घोरं वक्त्रेभ्यो विषसम्भवं । सधूमं सन्नगेन्द्रास्ते निष्पेतुरमितौजसः ।
प्रवेशितश्च तैः सर्पैः स कृष्णो भोगबन्धनं । निर्यन्त्रचरणाकारस्तस्थौ गिरिरिवाचलः ।
अदशन्दशनैस्तीक्ष्णैर्व्विषोत्पीडजलाविलैः । ते कृष्णं सर्पपतयो न ममार च वीर्य्यवान् । २६६५
एतस्मिन्नन्तरे भीता गोपालाः सर्व्व एव ते । क्रन्दमाना व्रजं जग्मुर्व्वाष्पगद्गद्यया गिरा ।